

Norges Vassdrags- Og Energidirektorat (nve)

Dato: 22.02.2023

Postboks 5091 Majorstua

Dokumentnummer: 23/649-2

0301 Oslo

Deres referanse:

Saksbehandler: Oddrun Lund

Høringsuttale til ny 132 kV kraftledning Bø - Meland

Vi viser til høringsbrev datert 19.01. og til møte 07.02. angående konsesjonssøknad for ny 66(132) kV linje fra Bø til Meland i Karmøy kommune. Ny linje er en sentral del av regionalnettet i området, og skal erstatte eksisterende 66kV linje etablert i 1960. Ny linje omsøkes som dobbelkursforbindelse, og vil gi økt overføringsevne og forsyningsikkerhet i tråd med dagens behov.

Planlagt fremdrift er konsesjonsbehandling og høring 2023, og mulig utbygging i 2025.

Fagne søker om anleggskonsesjon for ny linje, samt tillatelse til å rive eksisterende linje. Søknaden inneholder også ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for tiltaket, samt tillatelse til terrengkjøring og flyving/landing med helikopter til bygging og drift.

Nordre del av linja er i hovedsak planlagt i eksisterende linjetrase, mens søndre del vurderes i to alternative traseer. Traseen har en lengde på 5,11-5,28 km. Søknaden gjelder luftlinje. Eksisterende stolper med høyde 10-15 m erstattes av koniske stålmaster med høyde 20-30 m, som planlegges plassert med større stolpeavstand enn i eksisterende linje. Traseen vil kreve et byggeforbudsbelte og ryddingsbelte på ca 27 m bredde. Riggplass vurderes nærmere ifbm MTA- plan som skal godkjennes av NVE før anleggsstart.

Som høringspart er det ønskelig at kommunen gir sin vurdering av om tiltaket er godt nok utredet og hvilken trase som er best egnet, belyser konsekvenser at tiltaket, og foreslår eventuelle avbøtende tiltak.

Karmøy kommune har følgende kommentarer til søknaden:

Karmøy kommune synes først og fremst det er svært positivt at linja planlegges oppgradert. Det er også positivt at Fagne har tatt utgangspunkt i eksisterende trase. Nordre del av traseen justeres noe, for å få mest mulig avstand til eksisterende boligbebyggelse. Søndre del har to ulike traseer, der ulike samfunnsinteresser må veies mot hverandre.

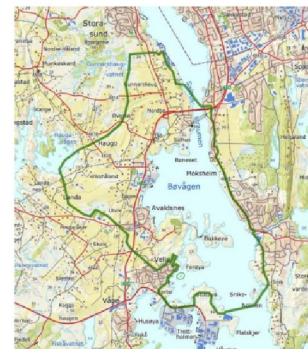
Traseene berører KULA- område på Avaldsnes, LNF- områder, et mindre friområde og et mindre næringsområde ved Helganesvegen. Traseen berører også forslag til KDP for ny fv547 Veakrossen – Helganes.

Kulturminner og kulturlandskap

Riksantikvarens prosjekt «Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse» ble ferdigstilt for Rogaland i 2021. I Karmøy er det ett landskap som er med, og det er Avaldsnes. Linjetraseen går gjennom KULA-området på Avaldsnes, og mellom Rehaugane og middelalderkirken på Avaldsnes.

Hentet fra rapport om KULA:

Sårbarhet og råd om forvaltning: Et større område rundt Olavskirken og Bukkøy på Avaldsnes har i dag formelt vern gjennom kulturminnelovens §3 som et automatisk fredet kulturminne. Landskapet er særlig sårbart for store bygninger og høye installasjoner som vil kunne bryte med viktige siktlinjer og sammenhenger i landskapet. Fortsatt jordbruksdrift er viktig for å beholde landskapets åpne karakter. Området bør vises i kommuneplanens arealdel som hensynssone c) med særlig hensyn til landskap.

Viktige punkter for planlegging og forvaltning av dette landskapet:

- Ytterligere utbygging, spesielt høye installasjoner, bør unngås. Eventuelle nye tiltak innenfor området bør legges til allerede utbygde områder og være underordnet hensynet til kulturminner, kulturmiljø og de kulturhistoriske sammenhengene i landskapet.
- Siktlinjer mellom viktige kulturminner og kulturmiljø innenfor landskapet bør opprettholdes.
- Det er viktig med fortsatt beite for å unngå gjengroing.
- Det åpne landskapet bør søkes bevart og skogplanting bør unngås.
- Planerings- og massefyllingstiltak som vil endre landskapets karakter bør unngås.

Mer om KULA her: <https://www.riksantikvaren.no/kulturhistoriske-landskap-av-nasjonal-interesse-kula/>

Det må gis mer detaljer omkring påvirkning på nasjonalt viktig kulturlandskap, og tydeliggjøres hvordan nytt luftspenn vil påvirke siktlinjene mellom Rehaugane og Avaldsnes. Rogaland fylkeskommunes seksjon for kulturarv er forvaltningsmyndighet for KULA- området.

Like sør for Kvalavågsvegen ligger et automatisk fredet kulturminne med ID 72131. Det ser ut til at det skal etableres en mast like ved dette. Fylkeskommunen må vurdere denne plasseringen ift. kulturminnet.

Hvordan kulturlandskapet påvirkes langs hele traseen i anleggsperioden må komme tydelig frem i søknaden.

Landbruksinteresser

Landbruksinteressene er berørt av eksisterende linje, og det drives jordbruk i så å si hele traseen. Det drives ikke aktivt skogbruk langs traseene. Det er ikke ideelt å føre linja over dyrka mark, men unngåelig i dette området. Søknaden beskriver avbøtende tiltak, som stolpeplassering ved veg, knauser som ikke dyrkes, og i eiendomsgrenser. Det blir færre og høyere master og linjer i nytt anlegg, slik at risiko reduseres for kontakt med strømførende kabler i forbindelse med gårdsarbeid. Det ser ut til at alternativ 1 gjennom dalen i søndre del av traseen påvirker jordbruksinteressene noe mer enn dagens linje.

Det bør tilstrebes å unngå anleggsfase i vekstsesongen. Det er pågående nydyrkingssaker på Fiskå gnr 91, bnr 1 og 4. Det er i vedtakene stilt vilkår om varighet, som må sjekkes nærmere ut med kommunen før anleggsstart for linjetraseen.

Naturmangfold

Kontroll av konflikter med natur er gjort i offentlig tilgjengelige databaser (naturbase og artskart). Det er registrert rødlistaarter i området. Fagne tar forbehold om at disse basene kan være mangelfulle. Ifølge søknaden vil tiltaket ha middels til stor negativ konsekvens for fuglelivet i området. Fugleavvisere vil bli montert som avbøtende tiltak i trekkruiter. For dyrelivet vil tiltaket ha liten til middels negativ innvirkning. Avbøtende tiltak for å skåne plantelivet vil være varsom fremferd med anleggsmaskiner i sårbare områder. Fremmede arter er ikke undersøkt.

Fiskåvatnet og vassdraget sør for vannet er registrert som viktig naturområde i ny LNFK- kartlegging i Karmøy og øvrige databaser. Alternativ 1 b ligger svært nær vannet og vil være uheldig, særlig for fugl. Med bakgrunn i det kunnskapsgrunnlaget vi har pr. nå ser det ut til at den østlige traseen er minst konfliktfull for natur.

Karmøy kommune mener det er nødvendig å få et bedre kunnskapsgrunnlag for naturtyper i forbindelse med utredningen av ny linje. Kartlegging av fugl, særlig Hubro bør vurderes. Det er gjort funn av død Hubro som var skadet av strømførende kabler i området noen år tilbake. I forbindelse med konsesjonssøknad for Noa – Krafla ble det gjennomført NiN- kartlegging i aktuelle traseer over Karmøy. Det bør gjennomføres i dette området også, særlig i nye traseer sør for Helganesvegen. Det er kystlynghei i området, og konsekvenser bør utredes. Kan for eksempel lyngbrenning gjøres i traseen - konsekvenser, avbøtende tiltak. Området bør også undersøkes for fremmede arter.

Anleggsfase i hekkeperioden må unngås.

Friluftstinteresser

Negativ innvirkning på friluftslivet er vanskelig å unngå. Alle traseer går gjennom et friområde i kommuneplanen på vestsiden av boligområdet Håvik terrasse (Meland), deler av friområdet er etablert med Rododendronpark, og det er etablert turstier i området. Alternativ 1 går igjennom et kartlagt friluftsområde ved Snurrevarden, mens alternativ 1c berører områdets ytterkant i øst. Områdene benyttes i hovedsak av lokalbefolkningen i området. Alternativ 1 følger dalen vest for Kolstøvarden og vil være mindre synlig i terrenget enn alternativ 1c.

Boliger

Det er ikke avsatt areal til boligformål i traseen, men det er en del eksisterende boligbebyggelse i LNF-områder som ligger relativt nær. Ny linjetrase justeres for å få mest mulig avstand til eksisterende boliger. I søknaden opplyses det at ingen boliger vil komme innenfor magnetfelt over utredningsverdien på 0,4 µT. Det er utfra et bærekrafts- perspektiv ikke ønskelig å legge til rette for ny boligbebyggelse langs linjetraseen, så det er ikke behov for å velge trasealternativ utfra slike hensyn.

Næringsinteresser

Nytt nettanlegg og økt forsyningssikkerhet vil være svært positivt for næringslivet i Karmøy, særlig for kraftkrevende virksomheter som Hydro Aluminium.

I dag går eksisterende linje under et næringsbygg ved Helganesvegen. En slik løsning er ikke ønskelig for ny luftlinje. Alternativ 1+ 1c er vist over adkomst og parkeringsareal til etablert næringseiendom, og berører en del av uregulert næringsareal mellom denne og Fiskåvatnet. Alternativ 1 + 1b er lagt i utkanten av nytt næringsareal og helt inntil Fiskåvatnet. Nytt næringsareal vil fortsatt kunne ha en grei utnyttelse også i alternativene 1 og 1c, da både adkomst og parkeringsarealer kan etableres innenfor byggeforbudssonen.

Ny fv547 Veakrossen – Helganes

Forslag til KDP for fv547 ble utarbeidet av Haugalandspakken og var på høring i 2018. Planen ble møtt med flere innsigelser, og tiltaket har ikke lengre finansiering i Haugalandspakken. Planarbeidet er derfor lagt i bero. Det pågår nå utredning av ny bompengepakke for fv547, der man ser på utbedring av dagens veg som alternativ til nye veglinjer. Planarbeidet er ikke formelt avsluttet, men politiske signaler så langt er at ny vegtrase på strekningen ikke er ønskelig.

Transportbehov

Det skal utarbeides en MTA- plan for anleggsperioden. Transport ifbm anlegget vil skje med bruk av lastebil, ATV og helikopter der det er mulig. Alle tiltak avklares med kommunen og med grunneiere før anleggsstart.

Luftfart

Karmøy kommune viser til høringsuttale fra Avinor, datert 17.02.2023. Ifølge Avinor vil søndre del av linjetraseene gå inn i horisontalflaten, som er en hinderflate (høyderestriksjonsflate) i restriksjonsplanen for lufthavnen, gjeldende fra 23.06.2021. Avinor ber om at konflikt med hinderflaten ses nærmere på. Kommunen holder det sannsynlig at alternativ 1, som ligger lavest i terrenget, vil være best av hensyn til luftfarten.

Oppsummering

Etter en samlet vurdering av de ulike samfunnsinteressene så langt, vil Karmøy kommune støtte Fagnes anbefalte trase – alternativ 1. Karmøy kommune mener det er behov for et bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsekvenser for naturmangfoldet før det tas endelig stilling til hvilken trase som skal gis konsesjon.

Restriksjoner i KULA- området må avklares nærmere med Rogaland fylkeskommune.

Med hilsen

Eiliv Staalesen
kommunalsjef teknisk etat

Oddrun Lund
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:
Fagne As

Postboks 2015

5504

HAUGESUND